

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин

 “ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
_____ 20__ р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю

292 Міжнародні економічні відносини для вступників до аспірантури

Програма вступного іспиту з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини. Львівський національний університет імені Івана Франка. - Львів, 2019. - 24 с.

Розробник:

Грабинський І.М., доктор економічних наук, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол №10 від 7 лютого 2019 р.

І. Грабинський

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин проф. Грабинський І.М.
«07» лютого 2019 р.

© Грабинський І.М., 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступних іспитів до аспірантури зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини містить розширений перелік основних тем та навчальних питань, якими повинен володіти майбутній аспірант. Крім ґрунтовних базових знань основ міжнародних економічних відносин та світової економіки майбутні здобувачі наукового ступеня доктора філософії з міжнародного права мають володіти поглибленими спеціальними знаннями. Йдеться про знання актуальних завдань міжнародних економічних відносин, основних принципів та механізмів їх реалізації. Знання нових ідей та поглядів з проблем міжнародних економічних відносин, їх узагальнення та вироблення власної позиції щодо певних категорій. Знання про основні виклики міжнародних економічних відносин на глобальному рівні та рівні регіональних економічних інтеграційних об'єднань. Проблеми розширення ЄС, основні тенденції діяльності ЄС на міжнародній економічній арені. Знання основ регулювання зовнішніх економічних зносин ЄС та тенденцій формування зовнішньоекономічного курсу ЄС.

Якісна підготовка по зазначеній програмі допоможе підготуватися та скласти належним чином вступні іспити до аспірантури майбутнім здобувачам наукового ступеня.

СТРУКТУРА ІСПИТУ

Вступний іспит до аспірантури з міжнародних економічних відносин проводиться в усній формі. Кожен вступник до аспірантури отримує білет з трьох питань, які після короткої підготовки слід розкрити в усній формі. Вступнику задають додаткове питання, що стосується сучасних проблем зовнішньої економічної політики України та міжнародних економічних відносин. Іспит приймається комісією у складі завідуючих кафедри міжнародних економічних

відносин та міжнародного економічного аналізу і фінансів, а також інших викладачів цих кафедр.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань вступників до аспірантури відбуватиметься за 100 бальною шкалою: в кожному білеті - 3 питання по 25 балів та додаткове питання, яке оцінюється максимально 25 балів. Залежно від загальної суми набраних балів вступники отримують такі оцінки:

51-70 балів - задовільно, 71-89 балів - добре, 90-100 балів - відмінно.

НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Тема 1. Предмет і метод курсу

Що вивчає теорія міжнародних економічних відносин. Структура і суб'єкти міжнародних економічних відносин. Механізм реалізації міжнародних економічних відносин.

Етапи і особливості розвитку світового господарства. Що таке світове господарство. Етапи розвитку світового господарства. Основні риси розвитку світового господарства.

Істина відкритої економіки. Тенденція відкритої економіки. Фактори розвитку відкритості економіки. Поняття "відкритість економіки". Переваги відкритої

Міжнародна економічна система. Система багатонаціональних компаній. Характерні риси міжнародної торгівлі та інвестицій: Відмінності у мовах і звичаях, самостійна національна економічна політика, національні валютні системи, Урядове регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій, Міжнародна мобільність факторів виробництва.

Національні інтереси та міжнародна торгівля: національні вигоди від міжнародної торгівлі, внутрішня спеціалізація та міжрегіональна торгівля, інтереси споживачів, інтереси міжнародних компаній, інтереси імпорту-конкуруючих фірм, деякі аргументи проти міжнародної торгівлі,

Цілі та інструменти зовнішньої економічної політики. Зовнішня економічна політика та приватні інтереси: автаркія, економічний добробут, протекціонізм, стабільно високі рівні зайнятості, платіжний баланс, економічне зростання, економічна війна.

Інструменти зовнішньої економічної політики: домовленості та угоди, торговельна та інвестиційна політика, політика іноземної допомоги, політика платіжного балансу. Різноманітність та конфлікт цілей. Сучасні проблеми зовнішньої економічної політики.

Тема 2. Порівняльна перевага та вигоди від торгівлі

Виробничі можливості національних економік. Виробничі можливості: постійні альтернативні вартості. Виробничі можливості: зростаючі альтернативні вартості.

Однакові виробничі можливості з неоднаковими смаками. Криві пропозиції: визначення умов торгівлі.

Тема 3. Порівняльна перевага і забезпеченість факторами: модель Гекшера-Оліна

Неоднакова забезпеченість факторами і торгівля: арифметичний приклад.

Отримання кривої виробничих можливостей країни відповідно до забезпеченості факторами. Виробничі функції: криві однакових кількостей. Забезпеченість факторами: матрична діаграма. Отримання кривої виробничих можливостей із діаграми. Неоднакова забезпеченість факторами як основа торгівлі.

Неоднорідність та зміни у забезпеченості факторами. Фактори землі. Людський фактор. Капітал. Впливи на торгівлю і різноманітність факторів. Ефекти впливу на торгівлю: зміна факторів.

Парадокс Леонтьєва. Зміщення попиту на користь капіталомістких товарів США. Зміна фактомісткості. Обмеження імпорту США. Обмеженість природних ресурсів.

Теорія торгівлі, пов'язана з кваліфікацією.

Тема 4. Порівняльна перевага: витрати на переміщення, недосконала конкуренція та внутрігалузева торгівля

Транспортні та інші витрати на переміщення. Ефекти транспортних витрат на міжнародну торгівлю. Ефекти транспортних витрат на розміщення виробництва.

Недосконала конкуренція: монопольні прибутки, зростаюча дохідність диференціація продукту та ризику. Монопольні прибутки: суспільні витрати на монопольну владу. Зростаюча дохідність: Ефект масштабу, економія диверсифікації. Ефекти монополії та олігополії на торгівлю. Нецінова конкуренція: диференціація продукту. Необізнаність, невпевненість і ризик у міжнародній торгівлі.

Співпадіння ринкових сегментів та внутрігалузева торгівля. Співпадання ринкових сегментів: модель Лідера. Внутрігалузева торгівля.

Тема 5 Торговельна політика. Тарифні та нетарифні торговельні бар'єри

Державне регулювання зовнішньої торгівлі. Протекціонізм і лібералізація зовнішньої торгівлі. Галузевий, колективний, прихований, селективний протекціонізм.

Мито. Види мит. Митний тариф. Митна вартість товару. Ефекти: захисту, переділу, доходів, споживання. Тарифна ескалація.

Кількісні обмеження. Квоти, види квот. Ліцензування, види ліцензій.
Контингенти.

Субсидії. Добровільне обмеження експорту. Державні закупівлі.
Внутрішні податки і збори. Вимоги про вміст місцевих компонентів. Технічні бар'єри.

Режим найбільшого сприяння. Національний режим. Принцип нотифікації, транспарентності, свободи транзиту.

Тема 6 Міжнародна торгівля послугами

Послуги, види послуг. Мобільність покупця і продавця. Спосіб споживання послуг.

Класифікація послуг на міжнародному ринку. Особливості окремих видів послуг. Транспортні послуги. Франчайзинг. Інжиніринг

Заходи регулювання доступу послуг на ринок країни.

Тема 7 Міжнародний туризм

Визначення міжнародного туризму. Види туризму.

Турист, екскурсант. Країни-постачальники туристів і країни-експортери туристичних послуг.

Чинники розвитку міжнародного туризму.

Тема 8 Страхування на міжнародному ринку

Страхування. Види страхування. Функції страхування. Страховик, страхувальник, застрахована особа.

Страхування експортних кредитів.

Страхування технічних ризиків.

Страхування перевезень. Визначення страхового тарифу.

Тема 9 Міжнародна міграція робочої сили

Міжнародна міграція робочої сили. Еміграція. Імміграція. Реєміграція. Міграційне сальдо.

Трудовий дохід. Виплати зайнятим. Перекази працівників. Приватні неоплачені перекази.

Причини міжнародної міграції. Наслідки від міжнародної міграції для країн-експортерів та країн-імпортерів робочої сили. Неокласичне, неокейнсіанське тлумачення міжнародної міграції. Міграція згідно з теорією Гекшера-Оліна.

Основні напрямки міжнародної міграції.

Тема 10 Міжнародний рух капіталу

Довгостроковий, короткостроковий, позичковий, підприємницький капітал.

Міжнародне інвестування. Прямі і портфельні інвестиції. Інвестиційна позиція.

Форми прямих іноземних інвестицій. Заходи спрямовані на залучення до країни прямих іноземних інвестицій Підприємства з іноземними інвестиціями. Транснаціональна корпорація. Трансфертні ціни. Офшорні зони.

Цінні папери.

Міжнародні кредити. Торгові кредити. Міжчасова торгівля.

Правило Вальраса.

Тема 11 Міжнародна передача технології

Технічний прогрес: капіталозберігаючий, нейтральний, працевзберігаючий. Технологічна місткість торгівлі.

Способи передачі технологій. Ліцензії. Ліцензійні платежі. Патент. Ноу-хау.

Технічна допомога, технічна співпраця. Технологічні гранти. Товарна марка. Копірайт

Тема 12 Валютно-фінансова система та платіжний баланс

Валюта. Конвертація. Міжнародна валютно-фінансова система. Паралельний обіг валюти. Міжнародна ліквідність.

Валютні котирування. Валютний курс. Види курсів. Валютний коридор. Еластичність попиту на валюту. Девальвація, ревальвація. Умова Маршалла-Лернера. Курсоутворення. Множинність валютних курсів. Кероване плавання. Оптимальний валютний простір. Спекулятивна атака.

Попит на гроші. Пропозиція грошей. Теорії валютного курсу. Паритет купівельної спроможності. Переоцінена/недооцінена валюта. Ефект Фішера.

Платіжний баланс. Рахунки платіжного балансу. Сальдо платіжного балансу. Резервні активи.

Тема 13 Міжнародні фінансові операції

Міжнародний фінансовий ринок. Борг. Боргова крива Лаффера. Реструктуризація боргу.

Розрахункові ризики. Валютні ризики. Спекуляції і хеджування. Теорія відсоткового паритету. Відсотковий арбітраж

Цінні папери.

Угоди спот. Форварди, ф'ючерси, хеджування. Своп. Опціон.

Тема 14 Міжнародна економічна інтеграція

Економічний регіоналізм. Економічна інтеграція. Форми інтеграції. Теорії митного союзу. Ефекти інтеграції.

Європейський союз. Органи управління ЄС. Програми внутрішнього ринку ЄС.

Тема 15 Міжнародні економічні організації

Функції міжнародних організацій.

ООН. Програми ООН. Спеціалізовані агенції ООН. Група Світового банку. Велика сімка. СОТ. Принципи СОТ. Угоди СОТ.

Базельські комітети. Паризький клуб.

ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Базова література

1. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. - К.: Основи, 1996. – 241 с .
2. Киреев А.П. Международная экономика. В 2-х ч. – М.: Междунар. Отношения, 2000. – 416 с.
3. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навч. посібник. –Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 676 с.
4. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
5. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
6. Румянцев А.П., Климко Г.Н., Рокоча В.В., Шевченко В. Ю., Савчук В. І. Міжнародна економіка: Підручник. – 3.вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 480с.
7. Рут Ф.Р., Філіпенко А.С. Міжнародна торгівля та інвестиції / Пер. з англ. – Київ: Основи, 1998. – 743 с.
8. Світова економіка: підручник /за ред. А.П Голікова, О.А. Довгаль – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
9. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К. : КНТЕУ, 2003. – 589с.

Допоміжна література

1. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Внешнеэкономические связи: Учебн. пособие. – 2-е изд., пере раб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 544с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 311 с.
3. Герасимчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. / Луцький держ. технічний ун-т. – Луцьк : Надстир'я, 2001. – 328с.
4. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 216с.
5. Дворніков М.Є. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – Вінниця : ВДТУ, 2001. – 201с.
6. Карпенко С. В., Карпенко О. А. Міжнародна економіка: навч. посібник для дистанц. навч. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини „Україна”. Інститут дистанційного навчання. – К. : Університет „Україна”, 2007. – 252с.
7. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогін Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навч. посібник. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.
8. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – 5.вид., стер. – К.: Знання, 2004. – 408с.
9. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
10. Липов Володимир Валентинович. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2005. – 408с.
11. Макогон Ю.В., Орехова Ю.В., Гохберг Ю.О., Бударіна Н.О., Власова Т.В. Навчальний посібник з курсу "Світове господарство і міжнародні економічні відносини: збірник задач, тестів та ділових ситуацій": Навч. посіб. – Донецьк: ДонНУ, 2004. – 185с.

12. Поручник А.М., Столярчук Я.М., Павловська О.Д., Приходько В.В., Жеваго А.В. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни – К.: КНЕУ, 2005. – 157с.
13. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Світовий ринок послуг: Навчальний посібник: – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
14. Рокоча В.В. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник/ В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2016. - 172 с.
15. Рокоча В.В. Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник/ В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2017. - 352 с.
16. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник. – Т.: Економічна думка, 2001. – 496с.
17. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник/ Т. В. Стройко. - К.: Кондор-Видавництво, 2016. - 249 с.
18. Філіпенко А.С., Будкін В.С., Бутенко О.В., Вергун В.А., Гуменюк Б.І. Міжнародні економічні відносини: Історія міжнародних економічних відносин: Підручник для студ. екон. вузів і фак. – К.: Либідь, 1992. – 191с.
19. Філіпенко А.С., Балакін Р.Л., Будкін В.С., Бураковський І.В., Вергун В.А. Міжнародні економічні відносини: Система регулювання міжнародних економічних відносин: Підручник для студ. екон. вузів і фак. – К.: Либідь, 1994. – 254с.
20. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика. – Л. : Каменяр, 2003. – 719с.

Нормативна база:

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 21 липня 1991 р. // ВВР України. – 1991, № 29.

2. Закон України “Про митну справу в Україні” від 25 червня 1991 року.
3. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 р. // ВВР України. – 1992, №16.
4. Закон України “Про єдиний митний тариф” від 5 лютого 1992 р. // ВВР України. – 1992, № 19.
5. Закон України “Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах” від 15 вересня 1995 р. // ВВР України. – 1995, №32.
6. Указ Президента України “Про заходи щодо вдосконалення кон'юнктурно-цінової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності” від 10 лютого 1996 р. № 124/96.
7. Про концепцію трансформації митного тарифу України на 1996-2005 рр. відповідно до системи ГАТТ/СОТ: Указ Президента України від 6 квітня 1996 р. № 255/96.
8. Закон України “Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції” від 17 липня 1997 р. // ВВР України. – 1997, №44.
9. Наказ Державної митної служби України “Про затвердження Тимчасового положення про порядок відкриття функціонування та контролю за діяльністю магазинів безмитної торгівлі” від 18 липня 1997, № 336.
10. Закон України “Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту” від 22 грудня 1998 р. // ВВР України, 1999, № 9-Ю.
11. Закон України “Про застосування спеціальних заходів відносно імпорту в Україну” від 22 грудня 1998 р. // Уряд. кур'єр. – 1999, № 35.
12. Розпорядження КМУ “Про затвердження концепції перебудови системи державних субсидій, що надаються галузям національної економіки” від 31.03.2003, №182.
13. Закон України “Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту” від 22 грудня 1998 р. // ВВР України. – 1999, № 12-13.

14. Постанова Кабінету Міністрів України “Про порядок ведення української класифікації товарів ЗЕД” від 13 січня 1999 року.
15. Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 р. // ВВР України. – 2000, № 32.
16. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” , від 19 лютого 1993 року, № 15-93.
17. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в національній валюті”, 1994 рік.
18. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті”, від 23 вересня 1994 року, №185.
19. Постанова НБУ “Про введення обов’язкового продажу надходжень в іноземній валюті”, від 4 вересня 1998 року, №349.
20. Постанова НБУ “Про затвердження Інструкції про переміщення валюти України, іноземної валюти, банківських металів, платіжних документів, інших банківських документів і платіжних карток через митний кордон України”, від 12 червня 2000 року, №283.
21. Постанова НБУ “Про затвердження Правил здійснення переказів іноземної валюти за межі України за дорученням фізичних осіб та одержання фізичними особами в Україні переказаної їм із-за кордону іноземної валюти та про внесення змін до нормативно-правових актів Національного банку України”, від 17 січня 2001 року, №18.
22. Результати Уругвайського раунду багатосторонніх переговорів. Тексти офіційних документів. – К., 1998. – 520с.

Періодика:

1. Актуальні проблеми міжнародних відносин
2. Вісник НБУ
3. Економіка України
4. Збірник урядових нормативних актів

5. Митна справа
6. Національна безпека та оборона
7. Проблеми міграції
8. Фінанси України
9. Economist
10. IMF Working Papers
11. International Financial Statistics
12. Monthly Bulletin of Statistics

Електронні ресурси

1. www.unctad.org
2. www.wto.org
3. www.imf.org
4. www.eu.org
5. www.ilo.org
6. www.oecd.org
7. <http://europe.eu.int>
8. www.ukrstat.gov.ua
9. <http://nbuv.gov.ua>
10. Global Economy Journal – <http://bepress.com/gej/>
11. Review of International Economics – [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1467-9396/issues](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-9396/issues)
12. The Economist – www.economist.com

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Взаємозв'язок між міжнародними економічними відносинами, міжнародною політикою та міжнародною економікою.
2. Сучасний світовий порядок. Основні інститути і сили впливу.

3. Основні концепції та закономірності які вивчає міжнародна економіка.
4. Міжнародні економічні відносини в античності.
5. Міжнародна торгівля в Середньовіччі.
6. Міжнародні економічні відносини Київської Русі та Запорізької Січі.
7. Міжнародні економічні відносини країн Сходу.
8. Умови виникнення меркантилізму.
9. Ранній меркантилізм і політика грошового балансу.
10. Боротьба між прихильниками політики грошового балансу і політики торгового балансу.
11. Основні постулати меркантилістичної політики.
12. Джерела багатства держави при меркантилізмі.
13. Причини занепаду меркантилістичних ідей.
14. Неомеркантилізм.
15. Основні елементи економічної системи А.Сміта.
16. Теорія вільної торгівлі в інтерпретації А.Сміта та критика меркантилізму.
17. Принцип абсолютної переваги в міжнародній торгівлі, приклади, кількісна інтерпретація.
18. Основні положення економічної системи Давіда Рікардо.
19. Трудова вартість в інтерпретації Д.Рікардо.
20. Зовнішня торгівля та її вплив на багатство держав у роботі Д.Рікардо "Початки політичної економії".
21. Закон порівняльної переваги Д.Рікардо і його кількісна інтерпретація.
22. Недоліки теорії міжнародної торгівлі Д.Рікардо.
23. Основні засади теорії відносної забезпеченості чинниками виробництва (Теореми Гекшера-Оліна).

24. Тестування теорії Гекшера-Оліна. Парадокс Леонтьєва.
25. Види митних тарифів, їх визначення і застосування у зовнішньоекономічній політиці держави.
26. Поняття норми ефективного захисту вітчизняного виробництва (ефективний тариф), схема визначення, досвід застосування розвинутими країнами.
27. Визначення рівня забороняючого тарифу.
28. Оптимальний тариф, визначення, неокласичний аналіз впливу оптимального тарифу на економіку держави.
29. Аналіз ситуації тарифної війни.
30. Поняття квоти, неокласичний аналіз впливу квоти на економіку держави.
31. Порівняльний аналіз митного тарифу і квоти в умовах конкуренції та монополії.
32. Види інших нетарифних обмежень.
33. Санітарні та екологічні норми у регулюванні експортно-імпортних операцій.
34. Компенсаційні мита.
35. Досвід застосування нетарифних обмежень у світовій економіці.
36. Сучасна теорія протекціонізму.
37. Поняття зовнішньоторговельних операцій, порядку оформлення та основного змісту контракту.
38. Структура міжнародної торгівлі за товарними формами.
39. Міжнародні правила по тлумаченню термінів „Інкотермс”.
40. Зміст та види бартерних угод.
41. Методи непрямой зовнішньої торгівлі.
42. Суть міжнародної товарної біржі.
43. Міжнародний ринок послуг та умови його формування.
44. Економічний зміст франчайзингу та основні його види.

45. Міжнародний ринок інжинірингових та ре інжинірингових послуг.
 46. Основні чинники, які впливають на розвиток міжнародного ринку інжинірингових послуг.
 47. Міжнародна торгівля ліцензіями та її особливості.
 48. Об'єкти ліцензій та форми ліцензійних платежів.
 49. Ноу-хау.
 50. Особливості міжнародного регулювання ринку технологій.
 51. Економічна суть та зміст туризму.
 52. Поняття і зміст туристичного імпорту, експорту, туристичного ринку.
 53. Форми та види туризму.
 54. Система показників розвитку туризму.
 55. Організація туристичної діяльності в Україні.
 56. Характеристика трудової міграції як характерної особливості сучасних міжнародних економічних відносин.
 57. Позитивні та негативні наслідки міграції населення для країн донорів та країн-реципієнтів.
 58. Основні міжнародні регіони, які приваблюють мігрантів.
 59. Економічні наслідки міграції робочої сили.
 60. Методи державного регулювання зовнішньої трудової міграції.
- Проблема нелегальної трудової міграції.
61. Регулювання міграційних процесів на міжнародному рівні.
 62. Суть та класифікація офшорних центрів. Суть та види офшорних операцій.
 63. Поняття податкової гавані.
 64. Основні ознаки та поняття сприятливого прапора.
 65. Особливості діяльності офшорних компаній та їх види.
 66. Поняття, зміст, види та форми іноземних інвестицій.
 67. Суть та причини прямих іноземних інвестицій.

68. Наслідки прямих іноземних інвестицій для економіки країни.
69. Основні тенденції розвитку ринку прямих іноземних інвестицій.
70. Міжнародний кредит, його форми та види.
71. Сучасні форми міжнародного кредитування.
72. Інституціональна структура міжнародного кредиту.
73. Зовнішній борг та проблеми його обслуговування.
74. Особливості та економічний зміст лізингу.
75. Види лізингу.
76. Міжнародний фінансовий лізинг.
77. Національна та світова валютна система.
78. Еволюція світової валютно-фінансової системи: система золотомонетного та золотодевізного стандарту, Бреттон-Вудська та Ямайська валютнофінансові системи.
79. Регіональні валютно-фінансові угруповання.
80. „Валюта” та економічні функції валютного курсу.
81. Фіксований та плаваючий валютний курс.
82. Попит та пропозиція валюти.
83. Конвертованість валют.
84. Міжнародний валютний ринок.
85. Сутність та види валютного ринку.
86. Спекулятивні валютні операції.
87. Міжнародна банківська діяльність: основні поняття.
88. Провідні міжнародні та європейські фінансові організації, характеристика основних засад їх діяльності.
89. Система СВІФТ: суть та функції.
90. Робота інших систем здійснення платежів розвинутих країн світу.
91. Економічний зміст страхування в зовнішньоекономічній діяльності.
92. Суб'єкти страхових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

93. Перелік основних умов страхового поліса.
94. Основні види страхування в зовнішньоекономічній діяльності.
95. Зміст окремих видів страхування.
96. Міжнародне страхування та його інститути.
97. Чинники інтеграційного розвитку світової економіки.
98. Теоретичні основи інтеграції.
99. Види і форми міжнародної економічної інтеграції.
100. Економічні наслідки інтеграції.
101. Етапи та механізми міжнародної економічної інтеграції.
102. Світовий досвід інтеграційного співробітництва.
103. Інтеграційні угруповання Європи.
104. Інтеграційні угруповання Америки.
105. Інтеграційні процеси в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.
106. Інтеграційні процеси в Африці.